

Noteikumi Nr.4/20

**LIZDOLES EZERA EKSPLUATĀCIJAS (APSAIMNIEKOŠANAS)
NOTEIKUMI**

Lizdoles ezera ekspluatācijas (apsaimniekošanas) noteikumi

(Atbilstoši Ministru kabineta 2005.gada 27. decembra noteikumiem Nr.1014 „Ūdens objektu ekspluatācijas (apsaimniekošanas) noteikumu izstrādāšanas kārtība”.

1. Vispārīgie dati:

1.1. ūdens objekta nosaukums Lizdoles ezers

1.2. atrašanās vieta (pilsēta, novads): Smiltenes novads

1.3. ģeogrāfiskās koordinātas:

Platums - 57°17'38"; Garums - 25°50'17"

1.4. ūdenssaimnieciskā iecirkņa kods/ūdenstilpes kods (saskaņā ar Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūras klasifikatoru);

Ūdenstilpes kods saskaņā ar Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas aģentūras klasifikatoru – 52173

Ūdens objekta kods – E206 (saskaņā ar Gaujas upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plāna 2016.- 2021.gadam virszemes ūdensobjektu iedalījumu)

1.5. upes baseins, kurā atrodas ūdens objekts: Gaujas upju baseina apgabals

1.5.1. upe, kur atrodas ūdens objekts: n/a

1.5.2. attālums no ietekas citā upē, jūrā (km): no Lizdoles ezera iztek Rauzas upe (augštecē Mūsiņupīte), kas ir 43 km gara Palsas (Vecpalsas) kreisā krasta pieteka Mežoles paugurainē Smiltenes novadā. Rauzas sateces baseins ir 193,7 km². Rauzas baseina relatīvā mežainība ir 77 %, purvainība ir 0,25 %. Vidējais ūdens līmenis Rauzas upē ir no 192,61 m LAS iztekā līdz 92,91 m LAS Rauzas grīvā. Vidējais caurplūdums Rauzas upē ir no 0,04 m³/s Rauzas iztekā līdz 1,38 m³/s upes grīvā. Rauza caurtek Launkalnes ūdenskrātuvi, bijušo Rauziņas un Jeiskas dzirnavu ezeru.

1.6. ūdens objekta veids:

1.6.1. dabīga ūdenstilpe (ezers, upe): ezers

1.6.2. dabīga ūdenstilpe ar mākslīgi mainītiem ūdens līmeņiem; n/a

1.6.3. mākslīgs uzpludinājums (dīķis, ūdenskrātuve); n/a

1.6.4. jaunveidots uzpludinājums (ūdenskrātuve, dīķis, kanāls); n/a

1.7. ūdens objekta saimnieciskās izmantošanas veids –

Saskaņā ar Civillikuma 1102. panta, kā arī šā panta pielikumu, Lizdoles ezers pieder pie publiskajiem ūdeņiem.

Ezera izmantošana paredzēta publiskai, ikdienišķai lietošanai, tajā skaitā –

- rekreācijai (atpūta uz un pie ūdeņiem un peldvietās)

- amatierzvejai – maksšķerēšanai.

2. Ūdens objekta raksturojums:

2.1. morfometriskais un hidroloģiskais raksturojums¹:

2.1.1. ūdens objekta sateces baseins (km²): 2,4 km²

2.1.2. baseina relatīvā mežainība (%): 64,36%

2.1.3. baseina relatīvā purvainība (%): 0%

Lizdoles ezerā vai uz Rauzas upes nav ierīkota hidroloģiskā monitoringa stacija, līdz ar to precīzs hidroloģiskais raksturojums un hidroloģisko raksturlielumu noteikšana nav iespējama.

2.1.4. pavasara plūdu maksimālais caurplūdums:

$Q_{1\%}$ (m³/s) – 1,02 m³/s (Rauzas upes iztekas vietā)

$Q_{5\%}$ (m³/s) – 0,77 m³/s (Rauzas upes iztekas vietā)

2.1.5. minimālais caurplūdums:

$Q_{min\ 30d.\ 95\%}$ (m³/s): 0,013 m³/s (Rauzas upes iztekas vietā ziemas mazūdens periodā) un 0,009 m³/s (Rauzas upes iztekas vietā vasaras mazūdens periodā).

2.1.6. normālais ūdens līmenis (NŪL) (m) atbilstoši EVRS realizācijai Latvijas teritorijā:

192,61 m LAS

2.1.7. zemākais ūdens līmenis (ZŪL) (m) atbilstoši EVRS realizācijai Latvijas teritorijā:

192,38 m LAS

2.1.8. augstākais (plūdu) 1 % ūdens līmenis (AŪL) (m) atbilstoši EVRS realizācijai Latvijas teritorijā: 195,4 m LAS

Lizdoles ezerā hidroloģiskie novērojumi netiek veikti. Tuvākā novērojumu stacija ir “Palsa - Vilczemnieki”, kurā LVĢMC veic ūdens līmeņa novērojumus no 1966. gada (1966. - 1991.g., 2013. - 2019.g.). Ezera normālā ūdens līmeņa un pavasara palu maksimālā ūdens līmeņa ar 1% pārsniegšanas varbūtību atzīmes Lizdoles ezerā tika iegūtas, veicot teorētiskos aprēķinus, kas balstīti uz iepriekš minētās novērojumu stacijas datiem. Lai aprēķinātu Lizdoles ezera normālo ūdens līmeni (vidējo ūdens līmeni), tika izmantoti novērojumu stacijas “Palsa – Vilczemnieki” vidējo ūdens līmeņu dati visā novērojumu periodā un pārrēķināti vispirms uz Rauzas upi, tad uz Lizdoles ezeru. Pavasara palu maksimālais ūdens līmenis ar 1% pārsniegšanas varbūtību aprēķināts, izmantojot novērojumu stacijas “Palsa – Vilczemnieki” augtāko ūdens līmeņu datus pavasara palu laikā visā novērojumu periodā. Iepriekš minēto ūdens līmeņu aprēķiniem izmantots Gamma sadalījums.

Sagaidāms, ka ezera ūdens līmenis var būt zemāks par normālo ūdens līmeni mazūdens periodu laikā – parasti ziemas un vasaras mazūdens periodā. Tāpat ezera ūdens līmenis visticamāk

¹ Informācija iegūta no aprēķinātajiem morfometriskajiem parametriem un datu bāzes www.ezeri.lv

pazeminātos Rauzas upes augšteces pārtīrīšanas rezultātā. Projekta “Dabas skaitīšana” ietvaros 2019. gadā veikta Rauzas upes apsekošana, kā rezultātā konstatēts, ka Rauzas augštece neatbilst ES aizsargājamam biotopam, tādēļ no sugu un biotopu aizsardzības viedokļa upes pārtīrīšana nenodarītu būtisku kaitējumu dabas daudzveidībai.

2.1.9. kopējais ūdens objekta tilpums normālam ūdens līmenim (tūkst. m³): 2,73 mlj. m³

2.1.10. lietderīgais tilpums (tūkst. m³): n/a (piemēro tikai ūdenskrātuvēm, kur ūdens līmenis tiek mainīts)

2.1.11. virsmas laukums normālam ūdens līmenim (ha): 53,9 ha

2.1.12. ūdens objekta garums (km): 1,28

2.1.13. ūdens objekta lielākais platums (km): 0,58 km

2.1.14. ūdens objekta vidējais dziļums (m): 4,1 m

2.1.15. ūdens objekta maksimālais dziļums (m): 12,7 m

2.1.16. krasta līnijas garums (km): 5,86 km

2.1.17. seklūdens zonas (dziļums mazāks par 0,5 m) platība (ha): 3,74 ha

2.1.18. ilggadīgā vidējā notece gadā ūdens objektā (milj. m³): 1,27 milj. m³ gadā Rauzas upes iztekas vietā

2.1.19. ietekmēto zemju platība normālam ūdens līmenim (ha): tā kā konkrētā gadījumā Lizdoles ezerā nav ūdens līmeni regulējošo hidrotehnisko būvju, ietekmēto zemju platība normālam ūdens līmenim nav attiecināma.

2.2. ūdens objekta ekoloģiskā stāvokļa raksturojums:

2.2.1. prioritārie ūdeņi (ūdens objekta atbilstība normatīvo aktu prasībām par virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāti)

Saskaņā ar Gaujas upju baseinu apgabala apsaimniekošanas plāna (2016.-2021.gadam) raksturojumu, kā arī MK noteikumiem Nr. 858 “Noteikumi par virszemes ūdensobjektu tipu raksturojumu, klasifikāciju, kvalitātes kritērijiem un antropogēno slodžu noteikšanas kārtību”, ūdensobjekts Lizdoles ezers E206 pieder 6. ezeru tipam (sekls brūnūdens ezers ar augstu ūdens cietību).

Lizdoles ezers atbilstoši MK noteikumu Nr.118 „Noteikumi par virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāti” nosacījumiem nav iekļauts prioritārajos zivju ūdeņos, kā arī nav atzīts par riska ūdensobjektu saistībā ar MK noteikumiem Nr. 418 “Noteikumi par riska ūdensobjektiem”.

2012. gadā projekta “ Pasākumi kopīgai pārrobežu Gaujas/Koivas upes baseina apgabala apsaimniekošanai” ietvaros Lizdoles ezera sedimentos konstatētas paaugstinātas prioritāro vielu (Ni, Cd) koncentrācijas².

2.2.2. ūdens objekta hidroloģiskā režīma ietekme uz piegulošo platību gruntsūdens līmeņiem:

mālainu nogulumu dominance un ievērojamais biezums teritorijā nosaka to, ka gruntsūdeņi un dziļāk iegulošie pazemes ūdeņi ir labi aizsargāti pret iespējamu virszemes piesārņojumu. Gruntsūdeņu un pazemes ūdeņu lokālais atslodzes apgabals parasti ir vērsts virzienā uz reljefa pazeminājumu, ūdenstecēm un ūdenstilpnēm, attiecīgi gruntsūdeņi atslogojas Lizdoles ezerā. Pamatiežu plūsma ir vērsta virzienā no Dienvidiem uz Ziemeļiem. Ņemot vērā relatīvi dziļo pazemes ūdeņu iegulumu dziļumu un mālaino nogulumu īpatsvaru Lizdoles ezera apkārtnē, var secināt, ka gruntsūdeņi nav pakļauti straujām līmeņu svārstībām sezonālā griezumā. Pazemes ūdeņu relatīvi dziļo iegulumu apstiprina arī fakts, ka ezera apkārtnē praktiski nav Kvartārā ierīkotu ekspluatācijas urbumu, bet tuvākā Kvartārā ierīkotā ekspluatācijas urbuma dziļums ir 31 metrs.

Lizdoles ezers atrodas pazemes ūdensobjekta D6 (platība 4891 km²) centrālajā daļā, kas 2. perioda Upju baseinu apgabalu apsaimniekošanas plānu (2015-2021.gads) ietvaros novērtēts kā labā ķīmiskajā un kvantitatīvajā stāvoklī esošs. Attiecīgi arī reģionālā mērogā pazemes ūdeņu kvalitāte un atslodze nav būtiski ietekmēta.

Saskaņā ar informāciju, kas pieejama Meliorācijas kadastra informācijas sistēmā, Lizdoles ezera DR daļā atrodas meliorācijas būves. Attiecīgi, ezera DR daļā ietek koplietošanas ūdensnoteka (527225), kas savāc ūdeņus no mazākām ūdensnotekām, kontūrgrāvjiem un susinātājgrāvjiem nelielā teritorijā. Meliorācijas sistēmas ietekme uz piegulošo gruntsūdeņu kvantitāti (līmeņiem) ir ļoti lokāla (pieņemot, ka meliorācija vēl funkcionē), jo meliorācija aizņem pavisam nelielu daļu Lizdoles ezera sateces baseina. Meliorācijas ietekme uz Lizdoles ezera hidroloģisko režīmu vērtējama kā nebūtiska, jo meliorācijas sistēma neietekmē Lizdoles ezera kopējo papildināšanās bilanci.

Meliorācijas sistēma kā tāda var sekmēt papildus barības vielu ienesi virszemes ūdensobjektā, jo meliorācijas rezultātā virszemes ūdeņi nenonāk gruntsūdeņos, kur piesārņojums dabiskā veidā attīrītos. Tomēr Lizdoles ezera gadījumā šāda punktveida slodze ir nebūtiska, jo meliorētā teritorija ir neliela attiecībā pret kopējo ezera sateces baseinu, kā arī meliorētajā teritorijā nenorisinās augstas intensitātes lauksaimnieciskā darbība (tajā atrodas arī neapsaimniekotas, aizaugošanas lauksaimniecības zemes ar iespējams nefunkcionējošu meliorācijas sistēmu).

² Informācija no Gaujas upju baseina apgabala apsaimniekošanas plāna 2016.- 2021.gadam

2.2.3. hidrobiocenožu raksturojums, tajā skaitā dati par kopējo un virsūdens aizaugumu (%):

Lizdoles ezera kopējais aizauguma līmenis ir aptuveni 30%, no kā vislielāko daļu aizņem aizaugums ar iegremdētajiem augiem. Virsūdens aizaugums ir gana niecīgs un sastāda līdz 5% no kopējā aizauguma. Īpaši aizaudzis ir ezera ziemeļu daļas līcis pie atpūtas bāzes "Silmači". 2019. gada vasarā ezerā konstatētas 20 makrofītu sugas, no kurām divas sugas ir retas un īpaši aizsargājamas - sīkā lēpe (*Nuphar pumila*) un pamīšziedu daudzlape (*Myriophyllum alterniflorum*). Lizdoles ezera makrofītu floru galvenokārt veido mieturu daudzlape (*Myriophyllum verticillatum*), zaļalģes (*Chlorophyta*), spožā glīvene (*Potamogeton lucens*), vārpainā daudzlape (*Myriophyllum spicatum*), dzeltenā lēpe (*Nuphar lutea*), iegrimusī raglape (*Ceratophyllum demersum*), sniegbaltā ūdensroze (*Nymphaea candida*) un parastā niedre (*Phragmites australis*).

Lizdoles ezerā 2019. gadā konstatētais fitoplanktona sugu sastāvs, planktonu veidojošais indivīdu (īpatņu) daudzums (ind./ l) un biomasa (mg/l) raksturīgi labas kvalitātes ūdenstilpēm. Jūnija paraugos sastopamas hrizofītaļģes *Dinobryon sertularia* un *D. divergens*, kas raksturīgas ļoti tīriem ūdeņiem, taču tajā pašā laikā te atrodamas zilaļģes *Anabaena lemmermannii*, kas vidi raksturo kā eitrofu. Kopējo fitoplanktona biomasu veido sekojoši aļģu nodalījumi: kramaļģes vai diatomas (Bacillariophyta), dinofītaļģes vai dinoflagellātes (Dinophyta), zeltainās aļģes vai hrizofītaļģes (Chrysophyta), zilaļģes vai cianobaktērijas (Cyanophyta). Taču šīs aļģu grupas veido neliels īpatņu vai koloniju vai arī pavedienu skaits ar zemām biomasām, kas raksturīgi ūdeņiem ar augstu ekoloģisko stāvokli. Potenciāli toksiskās zilaļģes kā *Oscillatoria* sp., *Anabaena* sp. un *Aphanizomenon flos-aquae* tika novērotas ļoti mazā skaitā – tikai atsevišķi eksemplāri. Taču jāatzīmē, ka augusta paraugā tika konstatētas vairākas potenciāli toksiskās cianobaktērijas (zilaļģes) *Microcystis* sp. kolonijas, kas norāda uz iespējamu piesārņojumu vai arī vides bagātināšanos ar biogēniem elementiem, kaut arī konstatētā biomasa ir zema.

Lizdoles ezera ekoloģiskā kvalitāte pēc makrozoobentosa organismiem vērtējama kā laba gan pēc 2017. gada Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra virszemes ūdens monitoringa datiem (LLMMI=0,81), gan pēc Latvijas Universitātes Bioloģijas institūta 2019. gadā ievāktā makrozoobentosa parauga datiem (LLMMI=0,65). Kopā Lizdoles ezerā tika konstatēti 36 makrozoobentosa taksoni. Paraugos dominē ūdens kukaiņu kāpuri, sevišķi daudz ir maksteņu Trichoptera sugu, kuru skaits norāda uz labu ūdens kvalitāti.

2.2.4. ihtiofaunas raksturojums:

2016. gadā Lizdoles ezerā veikta kontrolzveja, kuras rezultāti apliecina, ka ezerā sastopamas vismaz 10 sugu zivis: līdaka, plaudis, rauda, rudulis, līnis, karūsa, asaris, ķīsis, akmeņgrauzis

un pīkste. Ezerā konstatēts arī platspīļu vēzis. Spriežot pēc kontrolzvejas rezultātiem, Lizdoles ezera zivju krājumu pamatmasu veido plauži, asari, ruduļi, līdakas, karūsas, raudas un līņi. 20. gs. 70. un 80-tajos gados Lizdoles ezerā tikuši laisti līdakas, plaužu, līņu, karūsas, sudrabkarūsas, karpas, foreles, asaru, kā arī vēžu mazuļi un kāpuri. Pašlaik zivis tiek zvejotas un makšķerētas, izmantojot to pašatražošanos. Zivju ielaišana līdz 2016.gadam nav tikusi veikta³. 2018.gadā ar Zivju fonda atbalstu pasākumam “Zivju resursu pavairošana un atražošana publiskajās ūdenstilpēs un ūdenstilpēs, kurās zvejas tiesības pieder valstij, citās ūdenstilpēs, kas ir valsts vai pašvaldību īpašumā, kā arī privātajās upēs, kurās ir atļauta makšķerēšana” Lizdoles ezerā tika ielaisti 5395 zandartu mazuļi⁴. Saskaņā ar Lizdoles ezera zivsaimnieciskās ekspluatācijas noteikumiem, Lizdoles ezerā iespējams veikt zivju krājumu mākslīgu papildināšanu.

2.2.5. ekoloģiskā stāvokļa vērtējums un to ietekmējošie faktori:

Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs Lizdoles ezerā veic fizikāli – ķīmiskās, bioloģiskās un hidromorfoloģiskās kvalitātes analīzi vienā monitoringa stacijā “Lizdoles ezers, vidusdaļa”. LVĢMC pieejama informācija tikai par diviem novērojumu gadiem – 2008. un 2017. gadu. Citos gados monitorings šajā stacijā nav veikts. 2017. gadā veikts gan fizikāli – ķīmiskās kvalitātes, gan bioloģiskās, gan hidromorfoloģiskās kvalitātes monitorings, bet 2008. gadā tikai fizikāli – ķīmiskās kvalitātes monitorings. No bioloģiskās kvalitātes elementiem šajā monitoringa stacijā tiek vērtēti tikai makrofīti, fitoplanktons un zoobentoss. Pārējie bioloģiskās kvalitātes elementi – zivis un fitobentoss – monitoringā netiek iekļauti. Kopējais Lizdoles ezera ekoloģiskās kvalitātes vērtējums tiek balstīts gan uz fizikāli – ķīmiskajiem, gan bioloģiskajiem, gan hidromorfoloģiskajiem parametriem. Balstoties uz to, ka 2008. gadā ezerā veikts tikai fizikāli-ķīmisko parametru monitorings, tad kopējais ekoloģiskās kvalitātes vērtējums ir analogs kopējam fizikāli – ķīmisko rādītāju vērtējumam, kas šajā gadījumā atbilst augstai kvalitātei. Savukārt 2017. gadā kopējais ekoloģiskās kvalitātes vērtējums atbilst labai kvalitātei. 2018. gada 14. jūnijā, 27. augustā un 16. oktobrī Lizdoles ezerā veikti fizikāli-ķīmisko parametru mērījumi in-situ, kā arī ievākti ūdens paraugi ķīmiskā sastāva analīzēm. Fizikāli-ķīmiskie mērījumi veikti 5 novērojumu vietās ezerā. Neorganisko slāpekļa savienojumu saturs ezerā ir vērtējams kā zems. N/NH₄⁺ un N-NO₃⁻ koncentrācija pārsvarā bija zem detektēšanas robežas. Vidējā kopējā slāpekļa koncentrācija bija 0,52-0,61 mg/L. Tas atbilst augstai ekoloģiskai

³ Informācija no Lizdoles ezera zivsaimnieciskās ekspluatācijas noteikumiem

⁴ Informācija no Zemkopības ministrijas mājas lapas:

https://www.zm.gov.lv/public/files/CMS_Static_Page_Doc/00/00/01/43/76/Par2018_gprojektiem_2.pdf

kvalitātei. Vidējā kopējā fosfora koncentrācija ezerā bija robežās no 0,060-0,090 mg/L. Tas atbilst vien vidējai līdz sliktai ekoloģiskai kvalitātei. Slikta kvalitāte (0,090 mgP/L) tika konstatēta vienā no Lizdoles ezera novērojumu stacijām. Jāatzīmē, ka augustā vēl bija vērojama augsta fosfātjonu fosfora koncentrācija. Tas nozīmē, ka šai laikā aļģēm vēl bija pietiekamā daudzumā pieejams neorganiskais fosfors. Oktobra paraugos neorganiskā fosfora saturs bija zems, bet kopējā P saturs pieaudzis, salīdzinot ar augusta paraugiem.

2.3. ūdens objekta un tā piekrastes joslas saistība ar aizsargājamām teritorijām un aizsargājamiem dabas objektiem;

Lizdoles ezers atbilst Eiropas Padomes 1992. gada 21. maija direktīvas 92/43/EEK par dabisko dzīvotņu, savvaļas faunas un floras aizsardzību, I pielikumā iekļautajam aizsargājamam biotopam 3150 “Eitrofi ezeri ar iegrimušo ūdensaugu un peldaugu augāju” (Dabas aizsardzības pārvaldes sertificēta dabas eksperta apsekojuma rezultāti, L. Uzule, 2019. gads). Lizdoles ezerā konstatētas divas pamīšziedu daudzlapas (*Myriophyllum alterniflorum*) atradnes. Pamatojoties uz Ministru kabineta 2000. gada 14. novembra noteikumiem Nr. 396 "Noteikumi par īpaši aizsargājamo sugu un ierobežoti izmantojamo īpaši aizsargājamo sugu sarakstu", pamīšziedu daudzlape ierakstīta šo noteikumu 1. pielikumā - “Īpaši aizsargājamo sugu saraksts”. Projekta “Lizdoles ezera apsaimniekošanas plāna izstrāde” ietvaros stāvošo saldūdeņu biotopu kartēšana Lizdoles ezerā veikta 2019. gada 27. augustā⁵.

Dabas aizsardzības pārvaldes dabas datu pārvaldības sistēmā OZOLS pieejama informācija, ka ezera piekrastē 2019. gadā konstatēti vairāki Eiropas Savienības aizsargājamie zālāju biotopi – 6410 “Mitri zālāji periodiski izzūstošās augsnēs” un 6270 “Sugām bagātas ganības un ganītas pļavas”.

2.4. ūdens līmeņa regulēšanas būvju raksturojums: n/a

3. Ūdens objekta ekspluatācijas nosacījumi:

3.1. hidrotehnisko būvju ekspluatācijas nosacījumi: n/a

3.2. saimnieciskās darbības nosacījumi:

Lizdoles ezera akvatorijas un tai piegulošo teritoriju izmantošanai tiek izvirzīti šādi mērķi:

- nepasliktināt esošo ūdens ekoloģisko kvalitāti;
- Lizdoles ezera akvatorijas un tai piegulošo teritoriju floras un faunas eksistences un daudzveidības nodrošināšana, vienlaikus nodrošinot to pieejamību sabiedrībai;
- Lizdoles ezera kā makšķerēšanas vietas potenciāla saglabāšana un palielināšana;

⁵ Informācija no Lizdoles ezera apsaimniekošanas plāna (2020)

- Lizdoles ezera un tā piekrastes rekreatīvā potenciāla saglabāšana un palielināšana
- Saimnieciskās darbības sabalansēšana ar ezera atbilstību ES aizsargājamam stāvošo saldūdeņu biotopam 3150 Eitrofi ezeri ar iegrimušo ūdensaugu un peldaugu augāju, nepasliktinot biotopa kvalitāti.

3.2.1. ūdens objekta izmantošana ekspluatācijas noteikumos paredzētās saimnieciskās darbības veikšanai;

1) Lizdoles ezera un tā piekrastes zona var tikt izmantota rekreācijai (peldvietas un atpūta uz ūdeņiem), ūdens transporta līdzekļu piestātņu izvietojumam, makšķerēšanai, kā arī citiem rekreācijas veidiem, ja tie nav pretrunā ar šiem noteikumiem un citiem spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem un šajos noteikumos izvirzītajiem Lizdoles ezera apsaimniekošanas mērķiem.

2) Lizdoles ezera izmantošana jāveic atbilstoši spēkā esošo normatīvo aktu (Ūdens apsaimniekošanas likums; Sugu un biotopu aizsardzības likums; MK 09.02.2016. noteikumi Nr. 92 „Noteikumi par kuģošanas līdzekļu satiksmi iekšējos ūdeņos; MK 22.12.2015. noteikumi Nr. 800 „Makšķerēšanas, vēžošanas un zemūdens medību noteikumi”; MK 31.03.2015. noteikumi Nr. 150 „Kārtība, kādā uzskaita un dabiskajās ūdenstilpēs ielaiž zivju resursu atražošanai un pavairošanai paredzētos zivju mazuļus, kā arī prasības attiecībā uz mākslīgai zivju pavairošanai pielāgotu privāto ezeru izmantošanu” u.c.) prasībām.

Īpašu papildu ierobežojumu noteikšana rekreācijas un citiem pasākumiem no zivju resursu aizsardzības viedokļa šajos ekspluatācijas noteikumos nav nepieciešama.

3) Saimnieciskā darbība tiek organizēta atbilstoši ezera zonējumam, kas atspoguļota pievienotajā shēmā šo noteikumu 1. pielikumā. Ezerā izdalīta viena īpašas izmantošanas zona: rekreācijas zona. Publiski pieejami rekreācijas pasākumi tiek organizēti vietās, kur tas paredzēts shēmā (rekreācijas zonā), kas pievienota šo noteikumu pielikumā, kā arī vietās, kas ir noteiktas pašvaldības teritorijas plānojumā, ja tas nav pretrunā ar šajos noteikumos izvirzītajiem Lizdoles ezera apsaimniekošanas mērķiem.

4) Lizdoles ezera krastos zemes īpašnieks (vai valdītājs) var ierīkot labiekārtotas peldvietas, ievērojot šajos noteikumos noteiktās dabas aizsardzības prasības;

5) Ūdens velosipēdu, airu laivu, katamarānu un citu nemotorizētu peldlīdzekļu izmantošana rekreācijai atļauta neapdraudot peldētāju drošību.

6) Inženiertehnisko būvju aprīkošanu ar navigācijas zīmēm un ugunīm nodrošina šo būvju īpašnieks vai tiesiskais valdītājs.

7) Jaunu rekreācijas un citu infrastruktūras objektu izveidošana ir pieļaujama, ja tie nepalielina saimnieciskās un rekreatīvās darbības ietekmi uz piegulošo teritoriju floru un faunu, kā arī

ievērojot šajos noteikumos noteiktās zivju nārsta nodrošinājuma un citas dabas aizsardzības prasības. Papildus ierobežojumu noteikšana rekreācijas objektu izveidošanai nav nepieciešama.

3.2.2. piekrastes platību izmantošana ūdens objekta aizsargjoslā;

Piekrastes platību izmantošana veicama ievērojot aprobežojumus, kas jāievēro aizsargjoslā saskaņā ar Aizsargjoslu likumu.

Saskaņā ar Aizsargjoslu likuma 7. pantu un Launkalnes pagasta teritorijas plānojumu, Lizdoles ezeram ir noteikta aizsargjosla ne mazāk kā 100 metru platumā.

Lizdoles ezera virszemes ūdensobjektu aizsargjoslā jāievēro visi aprobežojumi, kas noteikti Aizsargjoslu likuma 37.pantā.

Saskaņā ar Zvejniecības likumu, ap ezera krastu noteikta 10 m plata tauvas josla, ko kājāmgājēji, zvejnieki un makšķernieki drīkst izmantot, pārvietojoties gar krastu. Citām ar zvejniecību saistītām vajadzībām to var izmantot pēc saskaņošanas ar zemes īpašnieku.

Krasta līnijai jābūt brīvi pieejamai, bez nožogojumiem.

Ezerā atļauta tikai atbilstoši normatīvo aktu prasībām attīrītu sadzīves, rūpniecisko un lietus notekūdeņu novadīšana.

3.2.3. ūdens objekta izmantošana citām saimnieciskām darbībām;

Gultnes tīrīšana, gultnes padziļināšana, dažādu objektu būvniecība vai rekonstrukcija u.c. ir pieļaujama, ja tā tiek veikta atbilstoši Lizdoles ezera ekspluatācijas (apsaimniekošanas) noteikumiem.

Saimnieciskās darbības veikšanai Lizdoles ezerā ir saistoši Ministru kabineta 08.05.2001. noteikumi Nr.188 „Saimnieciskās darbības rezultātā zivju resursiem nodarītā zaudējuma noteikšanas un kompensācijas kārtība”, kā arī Ministru kabineta 13.06.2006. noteikumi Nr. 475 „Virszemes ūdensobjektu un ostu akvatoriju tīrīšanas un padziļināšanas kārtība”

Cita veida saimnieciskā darbība ūdenstilpē jāveic atbilstoši spēkā esošo attiecīgās jomas normatīvo aktu prasībām.

3.2.4. prasības zivju aizsardzības un pārvades ierīcēm;

Ezerā šobrīd nav izbūvētas tādas hidrotehniskās būves, kurām būtu nepieciešams noteikt īpašus nosacījumus zivju aizsardzības un pārvades ierīcēm. Lai arī zivju faunas atražošanās un izmantošana norisinās galvenokārt paša ezera robežās, tomēr arī nākotnē nav pieļaujama tādu hidrotehnisko būvju veidošana, kas var atstāt būtisku negatīvu ietekmi uz zivju migrāciju.

3.2.5. zivju nārsta nodrošinājums un citas dabas aizsardzības prasības;

Zivju nārsts ezerā norisinās krasta tuvumā aptuveni līdz divu metru dziļumam, nozīmīgākais zivju nārsta periods ilgst no 1. aprīļa līdz 20. jūnijam. Zivju nārsta aizsardzībai šajā periodā ezerā vai tā tiešā tuvumā nav pieļaujami būvdarbi, kas var atstāt nelabvēlīgu ietekmi uz zivju nārstu vai ikru attīstību (būvdarbi, kas saistīti ar ezera dibenu vai ūdeni, būvdarbi, kas saistīti ar augstu ūdens piesārņošanas risku un tamlīdzīgi). Salīdzinoši lielās potenciālo nārsta vietu platības dēļ ūdens transportlīdzekļu pārvietošanās, publisko pasākumu organizēšanas un citus ierobežojumus zivju nārsta laikā noteikt nav nepieciešams.

Ezera krasti un litorāls kopumā ir maz ietekmēti. Antropogēnā ietekme, kā arī krasta līnijas un litorāla pārveidojumi vērojama galvenokārt ezera ziemeļaustrumu daļā atpūtas bāzes “Silmači” tuvumā, taču arī šajā ezera daļā ietekme nav tik būtiska, lai zivju dabiskā atražošanā tajā vairs nebūtu iespējama. Zivju atražošanā īpaši nozīmīgas vietas izdalīt un aizsargāt pašlaik nav nepieciešams.

3.2.6. īpaši nosacījumi makšķerēšanai;

Makšķerēšanas nosacījumus Lizdoles ezerā nosaka MK 22.12.2015. noteikumu Nr. 800 „Makšķerēšanas, vēžošanas un zemūdens medību noteikumi”. Pašlaik ar šiem šajos noteikumiem noteiktie ierobežojumi ir pietiekami zivju resursu aizsardzības nodrošināšanai un papildu prasību noteikšana nav tūlītēji nepieciešama. Ja šādu prasību noteikšana būs nepieciešama nākotnē, tā jāveic saskaņā ar MK 22.12.2015. noteikumu Nr. 800 46. punkta prasībām. Pirms papildu prasību noteikšanas ezerā ir vēlams veikt zivju faunas izpēti un šīs prasības balstīt uz šīs izpētes secinājumiem.

3.2.7. peldošo līdzekļu izmantošanas kārtība;

Peldošo līdzekļu izmantošana jāveic atbilstoši MK 09.02.2016. noteikumu Nr. 92 „Noteikumi par kuģošanas līdzekļu satiksmi iekšējos ūdeņos” un MK 25.03.2008 noteikumu Nr. 213 „Ceļu satiksmes drošības direkcijā reģistrējamo kuģošanas līdzekļu reģistrācijas kārtība” prasībām. Īpašu prasību noteikšana šajos ekspluatācijas noteikumos no zivju resursu aizsardzības viedokļa nav nepieciešama.

3.2.8. pašvaldības pieņemtie saistošie noteikumi, kas nosaka ūdens objekta izmantošanu;

Smiltenes novada pašvaldība nav pieņēmusi saistošos noteikumus, kas noteiktu Lizdoles ezera vai citu ūdens objektu izmantošanu.

3.3. saimnieciskās darbības veicēja pienākumi un tiesības;

Saimnieciskās darbības veicēju pienākums ir ievērot šo ekspluatācijas noteikumu un spēkā esošo normatīvo aktu prasības, kā arī iespēju robežās nodrošināt, lai šo noteikumu un normatīvo aktu prasības ievērotu arī citas fiziskas un juridiskas personas.

Saimnieciskās darbības veicējiem ir saistošas prasības, kas iekļautas MK 13.06.2006. noteikumos Nr. 475 „Virszemes ūdensobjektu un ostu akvatoriju tīrīšanas un padziļināšanas kārtība”, MK 08.05.2001. noteikumos Nr.188 „Saimnieciskās darbības rezultātā zivju resursiem nodarītā zaudējuma noteikšanas un kompensācijas kārtība”, MK 31.03.2015. noteikumos Nr. 150 „Kārtība, kādā uzskaita un dabiskajās ūdenstilpēs ielaiž zivju resursu atražošanai un pavairošanai paredzētos zivju mazuļus, kā arī prasības attiecībā uz mākslīgai zivju pavairošanai pielāgotu privāto ezeru izmantošanu”, MK 08.05.2001. noteikumos Nr.188 „Saimnieciskās darbības rezultātā zivju resursiem nodarītā zaudējuma noteikšanas un kompensācijas kārtība”.

3.4. saimnieciskās darbības veicēja darbība ārkārtējos dabas apstākļos.

Saskaņā ar Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likumu Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests koordinē pasākumu kopumu, kurus īsteno valsts un pašvaldību institūcijas un sabiedrība, lai nodrošinātu cilvēku, vides un īpašuma drošību, kā arī īstenotu atbilstošu rīcību katastrofas un katastrofas draudu gadījumā.

4. Institūcijas, kas kontrolē ekspluatācijas noteikumu ievērošanu.

Kontrolēt noteikumu izpildi un sastādīt administratīvos protokolus savas kompetences ietvaros ir tiesīgas šādas amatpersonas:

- Smiltenes novada pašvaldības policija;
- Smiltenes novada iestāžu un uzņēmumu amatpersonas savas kompetences ietvaros.

Policijas tiesības kontrolēt šo noteikumu izpildi reglamentē Latvijas Republikas likums “Par policiju”.

5. Papildmateriāli:

1.pielikums. Atļautās izmantošanas shēma.

Lizdoles ezera ekspluatācijas (apsaimniekošanas) atļautās izmantošanas shēma

SASKAŅOJUMI

1. Valsts vides dienesta reģionālā vides pārvalde
2. Valsts zinātniskais institūts "Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātniskais institūts"
3. Smiltenes novada pašvaldība

Valsts vides dienests

VIDZEMES REĢIONĀLĀ VIDES PĀRVALDE

L.Paegles iela 13, Valmiera, LV-4201, tālr. 64207266, e-pasts vidzeme@vvd.gov.lv, www.vvd.gov.lv

Madonā

27.03.2020Nr.2.4/1458/VI/2020

Uz 20.01.2021. Nr. 35-8/8

Uz 28.02.2021. Nr. 35-8/15

**Latvijas Universitātes Bioloģijas institūta
direktorei Līgai Jankevcai**

liga.jankevica@lu.lv

**Par Lizdoles ezera ekspluatācijas (apsaimniekošanas)
noteikumu saskaņošanu**

Valsts vides dienesta Vidzemes reģionālā vides pārvaldē (turpmāk – Pārvaldē) 2020. gada 2. martā saņemts Jūsu iesniegums ar lūgumu saskaņot Latvijas Universitātes Bioloģijas institūta 2019. gadā sagatavotos Lizdoles ezera ekspluatācijas noteikumus, kas papildināti ņemot vērā Pārvaldes 2020. gada 10. februāra vēstulē Nr.11/VI/867 norādītās piezīmes, iesniegumam pievienojot Smiltenes novada domes 2020. gada 16. janvāra saskaņojuma vēstules Nr. SND/7.2.37.1/94 oriģinālu (edoc formātā) un Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātniskā institūta „BIOR” 2019. gada 23. decembra saskaņojuma vēstules Nr. 30-2/1448-2 oriģinālu (edoc formātā).

Izvērtējot 2020. gada 2. martā iesniegto Lizdoles ezera ekspluatācijas noteikumu redakciju uz 14 lpp. un tajā ietverto informāciju, Pārvalde secina, ka izstrādātie Lizdoles ezera ekspluatācijas noteikumi atbilst Ministru kabineta 2005. gada 27. decembra noteikumu Nr.1014 „Ūdens objektu ekspluatācijas (apsaimniekošanas) noteikumu izstrādāšanas kārtība” (turpmāk – Noteikumi Nr.1014) prasībām, un pamatojoties uz Noteikumu Nr.1014 8. punkta 8.5. apakšpunktu Pārvalde ar šo vēstuli saskaņo Latvijas Universitātes Bioloģijas institūta izstrādātos Lizdoles ezera ekspluatācijas noteikumus.

Direktors

J. Lūkins

ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO
PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

Rita Vilkausa 64807475
rita.vilkausa@vvd.gov.lv

Rīgā

Datums skatāms laika zīmogā Nr. 30-2/1448-e
Uz 20.12.2019. Nr. Nr. 35-8 / 45

Latvijas Universitātes Bioloģijas institūtam

Par ekspluatācijas (apsaimniekošanas) noteikumu saskaņošanu

Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātniskais institūts „BIOR” (turpmāk – Institūts) iepazīs ar Latvijas Universitātes Bioloģijas institūta 20.12.2019. vēstuli Nr. 35-8 / 45 „Par Lizdoles ezera ekspluatācijas (apsaimniekošanas) noteikumu saskaņošanu” un tai pievienotos ekspluatācijas (apsaimniekošanas) noteikumus Lizdoles ezeram (turpmāk – Noteikumi). Noteikumi izstrādāti 2019. gadā, tos izstrādājis Latvijas Universitātes Bioloģijas institūts.

Noteikumos ir norādīts, ka ezera un tā piekrastes zona var tikt izmantota rekreācijai (peldvietas un atpūta uz ūdeņiem), ūdens transportlīdzekļu piestātņu izvietošanai, makšķerēšanai, kā arī citiem rekreācijas veidiem. Noteikumos ir norādīts, ka Lizdoles ezera izmantošana jāveic saskaņā ar normatīvo aktu prasībām. Īpašu papildu ierobežojumu noteikšana rekreācijas un citiem pasākumiem no zivju resursu aizsardzības viedokļa neesot nepieciešama. Saimnieciskā darbība tiek organizēta atbilstoši ezera zonējumam - ezerā izdalīta viena īpašas izmantošanas zona: rekreācijas zona. Noteikumos norādīts, ka ezerā šobrīd nav izbūvētas tādas hidrotehniskās būves, kurām būtu nepieciešams noteikt īpašus nosacījumus zivju aizsardzības un pārvades ierīcēm un nākotnē nav pieļaujama tādu hidrotehnisko būvju veidošana, kas var atstāt būtisku negatīvu ietekmi uz zivju migrāciju. Noteikumi nosaka, ka ezera zivsaimnieciskās izmantošanas kārtību nosaka Pārtikas drošības, dzīvnieku veselības un vides zinātniskā institūta „BIOR” Zivju resursu pētniecības departamenta 2016. gadā izstrādātie Lizdoles ezera zivsaimnieciskās ekspluatācijas noteikumi.

Ņemot vērā iepriekš minēto, Institūts secina, ka ezera ekspluatācija atbilstoši Noteikumu nosacījumiem (t.i., saskaņā ar normatīvo aktu un plānošanas dokumentu prasībām), nebūs saistīta ar vērā ņemamu zaudējumu nodarīšanu zivju resursiem. Minētā iemesla dēļ Institūtam nav iebildumu pret Noteikumos iekļautajiem ezera ekspluatācijas nosacījumiem, un tas savas kompetences robežās saskaņo šos Noteikumus.

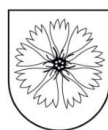
Zivju resursu pētniecības
departamenta vadītājs

Didzis Ustups

ŠIS DOKUMENTS IR PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN
SATUR LAIKA ZĪMOGU

Bērziņš 67612536

SMILTENES NOVADA DOME

Reģ. Nr. 90009067337, Dārza iela 3, Smiltene, Smiltenes novads, LV-4729
tālr.: 64774844, fakss: 64707583, e-pasts: dome@smiltene.lv

Smiltenē

Datums skatāms laika zīmogā. Reģ. Nr. SND/7.2.37.1/94
Uz 06.01.2020. Nr.35-8/1A

Valsts bezpeļņas zinātniskais uzņēmums
Latvijas Universitātes Bioloģijas institūts
uzule.linda@inbox.lv

Par Lizdoles ezera ekspluatācijas (apsaimniekošanas) noteikumu saskaņošanu

Smiltenes novada dome iepazīs ar Latvijas Universitātes Bioloģijas institūta 06.01.2020. vēstuli Nr.35-8/1A "Par Lizdoles ezera ekspluatācijas (apsaimniekošanas) noteikumu saskaņošanu" un tai pievienotajiem ekspluatācijas (apsaimniekošanas) noteikumiem Lizdoles ezeram, kurus Latvijas Universitātes Bioloģijas institūts izstrādājis 2019.gadā.

Smiltenes novada dome secina, ka Lizdoles ezera ekspluatācijas (apsaimniekošanas) noteikumi ir izstrādāti saskaņā ar 2005.gada 27.decembra Ministru Kabineta noteikumiem Nr.1014 "Ūdens objektu ekspluatācijas (apsaimniekošanas) noteikumu izstrādāšanas kārtība" un tai nav iebildumu pret Lizdoles ezera ekspluatācijas (apsaimniekošanas) noteikumos iekļautajiem ezera ekspluatācijas nosacījumiem.

Smiltenes novada dome savas kompetences ietvaros saskaņo Lizdoles ezera ekspluatācijas (apsaimniekošanas) noteikumus ar nosacījumu, ka, pēc visu vajadzīgo saskaņojumu veikšanas, dokuments tiek iesniegts apstiprināšanai Smiltenes novada domes sēdē.

Domes izpilddirektors

A. Lapiņš

Punkstiņa 64707866

DOKUMENTS IR PARAKSTĪTS ELEKTRONISKI AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR
LAIKA ZĪMOGU

1.pielikums.

Lizdoles ezera ekspluatācijas (apsaimniekošanas) atļautās izmantošanas shēma

(izmantoti LVM GEO brīvpieejas karšu pārlūka materiāli)

